

สถานการณ์ปัญหาหมอกควันเหนือ ปี 2559 ฉบับที่ 18/2559

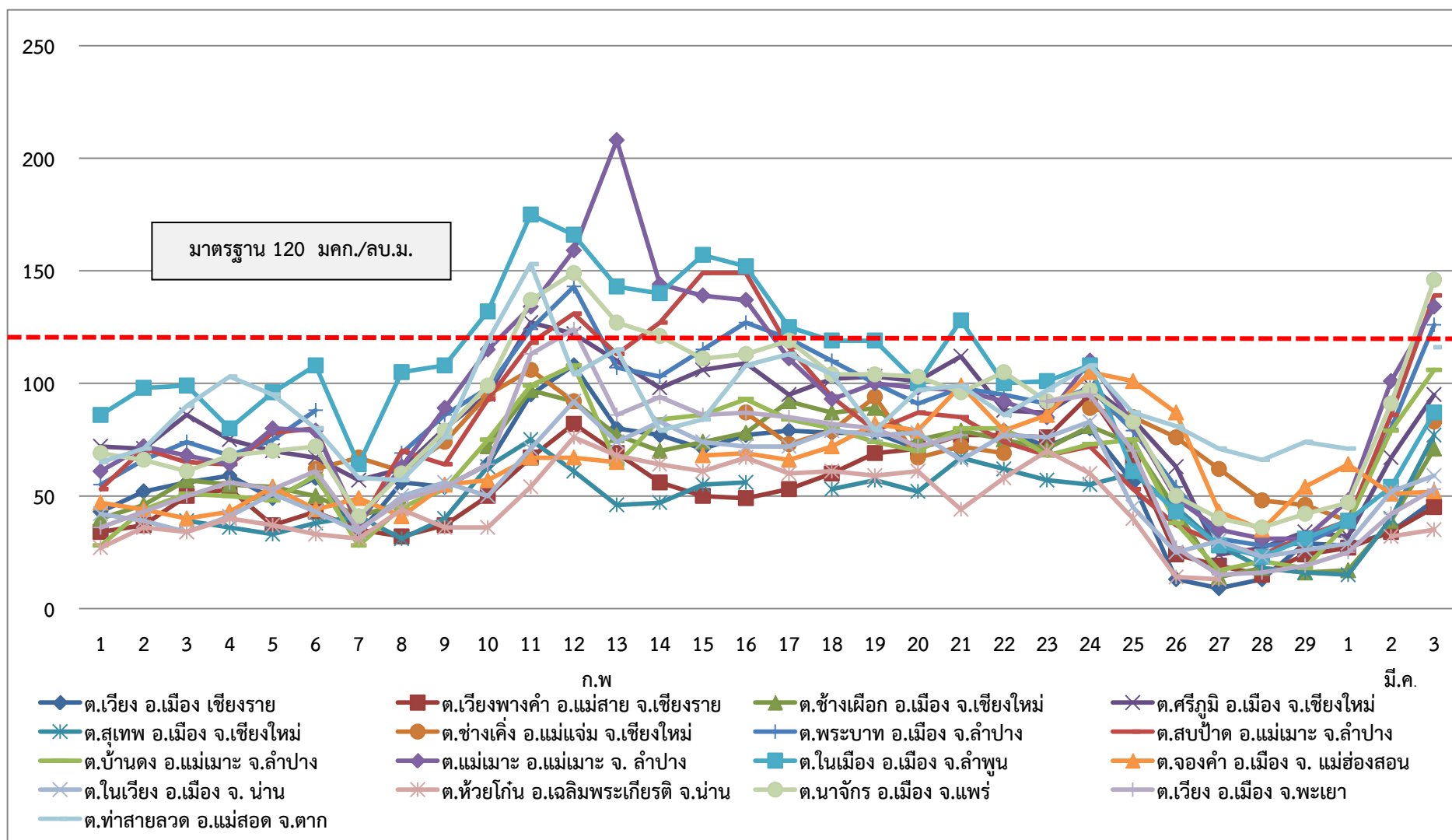
ประจำวันที่ 3 มีนาคม 2559

สถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พะเยา แพร่ น่าน และตาก ในวันที่ 3 มีนาคม 2559 พบปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน หรือ PM10 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง มีแนวโน้มสูงขึ้นในเกือบทุกจังหวัด โดยมีค่าระหว่าง 35 – 146 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (แสดงดังภาพที่ 1) พบว่า PM10 ที่บริเวณ ต.สบป่าด อ.แม่เมะ จ. ลำปาง (139 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร), ต.แม่เมะ อ. แม่เมะ จ.ลำปาง (134 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร), ต. พระบาท อ.เมือง จ. ลำปาง (126 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร),และสูงที่สุดที่ ต. นาจักร อ.เมือง จ. แพร่ (146 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) โดยทั้ง 4 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ เมื่อเทียบกับมาตรฐานค่าเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน ของกรมอนามัย มีระดับ PM10 ในช่วง 121 - 350 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ อยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ (สีเหลือง) (ดังตารางที่ 1) โดยประชาชนกลุ่มเสี่ยง มีอาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน (ไอ หายใจลำบาก) ตาอักเสบ มีอาการแสบหน้าอก ปวดศีรษะ หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ คลื่นไส้ อ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย และประชาชนทั่วไปอาจมีอาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน (ไอ หายใจลำบาก) ระคายเคืองตา

ตาราง แสดงค่าเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน กรมอนามัย

PM10 (มคก./ลบ.ม.)	ระดับของผลกระทบต่อสุขภาพ	ลักษณะผลกระทบต่อสุขภาพ
0-50	ปลอดภัย (สีฟ้า)	ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
51-120	เฝ้าระวัง (สีเขียว)	ประชาชนกลุ่มเสี่ยง อาจมีอาการในเบื้องต้น ได้แก่ อาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน (ไอ หายใจลำบาก) ระคายเคืองตา
121-350	มีผลกระทบต่อสุขภาพ (สีเหลือง)	ประชาชนกลุ่มเสี่ยง มีอาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน (ไอ หายใจลำบาก) ตาอักเสบ มีอาการแสบหน้าอก ปวดศีรษะ หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ คลื่นไส้ อ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย ประชาชนทั่วไป อาจมีอาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน (ไอ หายใจลำบาก) ระคายเคืองตา
351-420	มีผลกระทบต่อสุขภาพมาก (สีส้ม)	ประชาชนกลุ่มเสี่ยง - มีอาการหอบหืด เพิ่มความรุนแรงของอาการทางระบบทางเดินหายใจ และอาการทางระบบหัวใจและหลอดเลือด หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ แสบหน้าอก คลื่นไส้ เหนื่อยง่าย อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ มองไม่ชัด ตาอักเสบ - ผู้ป่วยที่มีอาการทางหัวใจและปอด หรือผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงต่อหัวใจวายเฉียบพลัน - หญิงตั้งครรภ์หากได้รับสัมผัสในระยะยาวมีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะน้ำหนักแรกคลอดของทารกน้อย ประชาชนทั่วไป มีอาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน ระคายเคืองตา
> 420	มีผลกระทบต่อสุขภาพรุนแรง (สีแดง)	มีผลกระทบต่อสุขภาพรุนแรงจนอาจเสียชีวิต ทั้งในประชาชนกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไป - ประชาชนกลุ่มเสี่ยงมีโอกาสหัวใจวายเฉียบพลัน หญิงตั้งครรภ์หากได้รับสัมผัสในระยะยาวทำให้เกิดภาวะน้ำหนักแรกคลอดของทารกน้อยกว่าปกติ - ประชาชนทั่วไป มีอาการหอบหืด ปวดอักเสบ มีอาการทางระบบทางเดินหายใจ และระบบหัวใจและหลอดเลือด แสบหน้าอก หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ คลื่นไส้ เหนื่อยง่าย อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ มองไม่ชัด หรือหากได้รับในระยะเวลานานอาจเป็นโรคมะเร็งปอดได้

ภาพแสดง สถานการณ์ PM10 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง หน่วยไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) ใน 9 จังหวัดภาคเหนือตั้งแต่ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 3 มีนาคม 2559

➤ **คำแนะนำในการปฏิบัติสำหรับประชาชนและเจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุข** วันที่ 3 มีนาคม 2559
ระดับฝุ่น PM10 ในจังหวัดลำปาง และ จังหวัดแพร่ อยู่ในช่วง 121 - 350 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หรือ
อยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ (สีเหลือง) โดยมีคำแนะนำต่อประชาชนในการปฏิบัติ ดังนี้

ประชาชนกลุ่มเสี่ยง

1. หลีกเลี่ยงการออกกำลังกาย หรือทำกิจกรรมที่ออกแรงหนักภายนอกอาคาร
2. จำกัดเวลาในการทำกิจกรรมที่อยู่นอกบ้านหรือนอกอาคารให้น้อยลง
3. สวมใส่หน้ากากที่ป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอนได้ ในกรณีที่อยู่นอกอาคารหรือบริเวณที่มีปริมาณฝุ่นละอองสูง
4. หากมีอาการผิดปกติ ให้ปรึกษาแพทย์หรือไปที่สถานบริการสาธารณสุข

ประชาชนทั่วไป

1. งดกิจกรรมที่ทำให้เกิดฝุ่นละออง
2. ไม่รองรับน้ำฝนไว้ใช้อุปโภคและบริโภค
3. ปิดประตูหน้าต่างไม่ให้ฝุ่นละอองเข้ามาในอาคาร
4. ควรหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมนอกอาคารเป็นเวลานาน
5. ควรสังเกตอาการผิดปกติ หากมีอาการให้ปรึกษาแพทย์หรือไปที่สถานบริการสาธารณสุข

➤ **แนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุข** เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) สถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ รวมทั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบล (รพ.สต.) เป็นต้น มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. การเฝ้าระวัง และสื่อสารเตือนภัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดำเนินการดังนี้

- ติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก แจ้งเตือนตามระดับความรุนแรง ออกประกาศวิชาการ และสื่อสารเตือนภัยเกี่ยวกับอาการและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับกลุ่มเสี่ยง
- สำรวจและสนับสนุนหน้ากากป้องกันฝุ่นละอองแก่ประชาชน โดยเฉพาะประชาชนกลุ่มเสี่ยง
- ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการป้องกันอันตรายจากฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน เช่น การใช้หน้ากากป้องกันฝุ่นละออง การจัดเตรียมห้องสะอาดในบ้านเรือนของตนเอง เป็นต้น
- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานการเฝ้าระวังและสื่อสารเตือนภัยร่วมกัน เช่น แจ้งโรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก ให้ควรงดกิจกรรมภายนอกอาคาร

2. การดูแลสุขภาพประชาชน สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับในพื้นที่ ดำเนินการดังนี้

- ตรวจคัดกรอง หาประชาชนกลุ่มเสี่ยง และให้การดูแลรักษาสุขภาพ หากพบว่ามีอาการเจ็บป่วย
- จัดเตรียมพื้นที่หรือห้องสะอาดเพื่อรองรับผู้ป่วย โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่ต้องให้การดูแลเป็นพิเศษ
- เตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน เพื่อรองรับผู้ป่วย รวมทั้งอุบัติเหตุ ที่เป็นผลมาจากปัญหาฝุ่นละออง เช่น ถังออกซิเจน เครื่องช่วยหายใจ ฯลฯ
- ออกเยี่ยมบ้านเพื่อติดตามอาการของประชาชนกลุ่มเสี่ยง และให้ความรู้ คำแนะนำแก่ประชาชนในการดูแลตัวเองภายใต้สถานการณ์ปัญหาฝุ่นละออง
- กรณีที่พบการเจ็บป่วยเพิ่มมากขึ้นอย่างผิดปกติ ให้ส่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เป็นทีมสอบสวนโรคและวิเคราะห์สถานการณ์ ติดตามความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น และส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป